

Súd: Okresný súd Liptovský Mikuláš
Spisová značka: 11Csp/86/2017
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5617204498
Dátum vydania rozhodnutia: 05. 10. 2017
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Martina Mochnáčová
ECLI: ECLI:SK:OSLM:2017:5617204498.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Liptovský Mikuláš, sudkyňou JUDr. Martinou Mochnáčovou, v právnej veci žalobcu: BENCONT COLLECTION, a.s., so sídlom Vajnorská 100/A, 831 04 Bratislava, IČO: 47 967 692, zastúpený spoločnosťou Advokátska kancelária JUDr. Veronika Kubriková, PhD., s.r.o., sídlom Martinčekova 13, 821 01 Bratislava, IČO: 50 361 368, proti žalovanému: F. F., nar. XX. XX. XXXX, trvale bytom Z.É. XXXX/XX, XXX XX H. X., v spore o zaplatenie 347,46 eur s príslušenstvom, takto

rozhodol:

I. Žalovaný je povinný zaplatiť žalobcovi sumu 272,04 eur, spolu s úrokom z omeškania vo výške 5,25% ročne zo sumy 272,04 eur od 17. 05. 2014 do zaplatenia, všetko do 3 dní od právoplatnosti rozsudku.

II. Vo zvyšku sa žaloba zamietá.

III. Žalobca má voči žalovanému nárok na náhradu trov konania v rozsahu 56,58%.

odôvodnenie:

1. Žalobou doručenou okresnému súdu dňa 22. 05. 2017 sa právny predchodca žalobcu (Q. M., a.s.) domáhal proti žalovanému zaplatenia sumy 347,46 eur, úrokov vo výške 54,2 eur, úrokov vo výške 347,39 eur, úrokov zo zostatku nesplatenej istiny, t.j. zo sumy 347,46 eur vo výške 29,5% ročne zo sumy 347,46 eur od 25. 04. 2017 do zaplatenia, úroku z omeškania vo výške 5,25% ročne zo sumy 347,46 eur od 25. 04. 2017 do zaplatenia, poplatkov vo výške 3,32 eur, ako aj náhrady trov konania.

2. Argumentoval tým, že dňa 04. 07. 2013 uzavrel so žalovaným Zmluvu o úvere č. XXXXXXXXXXXX, súčasťou ktorej boli Všeobecné obchodné podmienky a Obchodné podmienky pre úver. Na základe zmluvy bol žalovanému poskytnutý úver vo výške 400,- eur. Žalovaný sa zaviazal vrátiť poskytnuté peňažné prostriedky v splátkach vo výške podľa zmluvy, výška každej splátky vrátane skladby a splatnosti jednotlivých splátok úveru je zrejماً z Predpisu splátok. V prípade, ak je súčasťou zmluvy o úvere aj dohoda strán o poistení schopnosti splácať úver, v mesačnej splátke je zahrnuté aj dohodnuté poistenie podľa Sadzobníka. V prípade, ak ide o poistenie dobrovoľné vo forme doplnkovej služby, takéto poistenie sa nezapočítavalo do celkových nákladov úveru, a to v zmysle § 2 písm. g/ zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch. V dobe uzatvorenia zmluvy žalovaný splatil svoj záväzok len čiastočne, pričom jednotlivé platby a spôsob ich započítania sú uvedené v časti „Zaplatené splátky“ listiny „Aktuálny stav úveru“. Listina Aktuálny stav úveru je vyhotovená z bankového informačného systému žalobcu, ktorý je vedený v súlade s ustanovením § 40 ods. 8 a 9 zákona č. 483/2001 Z. z. o bankách. Vzhľadom na to, že žalovaný neplnil svoje povinnosti v zmysle zmluvy, právny predchodca žalobcu uplatnil postup v zmysle § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka, pričom na uvedené žalovaný nijako nereagoval. Žalobca ďalej poukázal na to, že právny vzťah sporových strán sa spravuje ustanoveniami § 497 a nasl. Obchodného zákonníka. V súlade s Obchodnými podmienkami vznikla žalovanému povinnosť zaplatiť za poskytnutý úver žalobcovi úroky, a to vo výške 29,5% ročne, pričom výška úrokovej sadzby bola špecifikovaná aj v listine „Aktuálny stav úveru“ zo dňa 24. 04. 2017. V zmysle Obchodných podmienok v prípade, ak sa úver

stal predčasne splatný, žalobca bol ďalej oprávnený úročiť nesplatenú istinu úveru úrokom dojednaným v zmluve. Žalobca si v súdnom konaní uplatnil voči žalovanému aj zákonné úroky z omeškania, a to v súlade s § 3 nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z. z. vo výške 5,25% ročne. Dátum začatia úročenia percentom z dlžnej istiny od 25. 04. 2017 je daný dňom nasledujúcim po dni vystavenia listiny Aktuálny stav úveru zo dňa 24. 04. 2017, keďže do 24. 04. 2017 sú úroky (aj zmluvné aj sankčné) vyčíslené, a to takto: za obdobie od uzavretia zmluvy do vyhlásenia predčasnej splatnosti úveru, ako položka Aktuálny stav úveru - Pohľadávkový účet úroky, a za obdobie od vyhlásenia predčasnej splatnosti úveru do vyhotovenia listiny Aktuálny stav úveru zo dňa 24. 04. 2017 ako položka Aktuálny stav úveru - Úroky na účte ČR (čerpanej rezervy). Z uvedeného je zrejmé, že nárok na zmluvné úroky aj úroky z omeškania vznikol žalobcovi už skôr, nie až od 25. 04. 2017. Tento dátum je výlučne dňom, od ktorého si žalobca uplatňuje nárok na úroky percentom a nie vyčíslením úrokov. V zmysle Obchodných podmienok vznikla ďalej žalovanému povinnosť zaplatiť žalobcovi aj príslušenstvo pohľadávky, a to vrátane poplatkov v zmysle Sadzobníka. Takto určená výška dlžných poplatkov je 3,32 eur a je podrobne špecifikovaná v Aktuálnom stave úveru zo dňa 24. 04. 2017. Predmetné poplatky (s výnimkou poistného a poplatku za poskytnutie úveru, ak bol účtovaný) boli žalobcom vynaložené na účely predchádzania súdneho sporu. K žalobe bola pripojená Zmluva uzavretá medzi právnym predchodcom žalobcu a žalovaným zo dňa 04. 07. 2013, Obchodné podmienky pre úver dostupná pôžička, Všeobecné obchodné podmienky, Aktuálny stav úveru ku dňu 24. 04. 2017, Upozornenie - výzva na splatenie dlžnej časti úveru zo dňa 30. 04. 2014 vrátane podacieho hárku, Výzva na úhradu dlžnej sumy zo dňa 16. 05. 2014 vrátane podacieho hárku, Sadzobník poplatkov a Predpis splátok k zmluve o úvere č. XXXXXXXXXXXX.

3. V doplnení žaloby doručenom okresnému súdu dňa 08. 06. 2017 právny predchodca žalobcu predložil podací hárk zo dňa 19. 05. 2014.

4. Žalovaný sa k podanej žalobe písomne nevyjadril.

5. Okresný súd vykonal dokazovanie v zmysle ustanovení Civilného sporového poriadku, pričom zistil skutkový stav nasledovne.

6. Dňa 04. 07. 2013 uzavrela Q. M., a.s. a žalovaný Zmluvu o úvere, predmetom ktorej bolo poskytnutie finančných prostriedkov vo výške 400,- eur, pričom výška mesačnej splátky mala predstavovať 39,- eur. Dátum prvej platby bol určený do 10. 07. 2013, dátum ďalšej platby mal byť uskutočnený k 10. dňu v mesiac, dátum konečnej splatnosti úveru bol určený na 10. 06. 2014. Počet splátok úveru predstavoval 12, úroková sadzba bola určená na 29,5% ročne, RPMN dosiahla 59,78% ročne, priemerná RPMN bola 39,2%, celková výška nákladov bola 86,86 eur.

7. Z Aktuálneho stavu úveru ku dňu 24. 04. 2017 mal súd preukázané, že žalovaný na daný úver zaplatil dňa 15. 08. 2013 splátku vo výške 50,- eur, dňa 10. 10. 2013 splátku vo výške 40,- eur a dňa 30. 04. 2014 splátku vo výške 37,96 eur, spolu 127,96 eur. Vzhľadom na neprehľadnosť Aktuálneho stavu úveru ku dňu 24. 04. 2017 považoval súd za nespornú výšku zaplatených splátok tak, ako bolo uvedené, pričom vychádzal zo skutkových tvrdení formulovaných v žalobe, keď žalobca poukázal na časť daného výpisu „Zaplatené splátky“, ktorá mala uvádzať jednotlivé platby žalovaného.

8. Z obsahu Upozornenia - Výzva na splatenie dlžnej časti úveru zo dňa 29. 04. 2014 mal súd zistené, že Q. M., a.s. uplatnila voči žalovanému postup v zmysle § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka, keď ho upozornila, že ku dňu 29. 04. 2014 je pohľadávka banky, vyplývajúca zo zmluvy o úvere, viac ako tri mesiace po lehote splatnosti, a v prípade nezaplatenia dlžnej sumy bude postupovať v zmysle § 565 Občianskeho zákonníka. Doručenie uvedenej listiny vyplýva z predloženého podacieho hárku.

9. Z Výzvy na úhradu dlžnej sumy zo dňa 16. 05. 2014 mal súd zistené, že pohľadávka žalovaného sa stala splatnou dňa 16. 05. 2014, K uvedenému dňu predstavovala výška dlhu sumu 404,98 eur. Doručenie uvedenej výzvy bolo preukázané predloženým podacím hárkom.

10. Zo Sadzobníka poplatkov Q. M., a.s. platného od 10. 06. 2013 vyplýva výška poplatkov za jednotlivé bankové služby.

11. Z obsahu listiny Predpis splátok k zmluve o úvere č. XXXXXXXXXXXX mal súd zistené, že splatnosť prvej splátky úveru bola 10. 07. 2013, posledná dvanásť splátka bola splatná 10. 06. 2014, pričom

výška splátok bola 39,- eur, posledná splátka mala výšku 27,54 eur. Z predpisu vyplýva započítanie jednotlivých splátok na istinu a na úroky.

12. Na základe návrhu právneho predchodcu žalobcu zo dňa 12. 07. 2017 na zmenu žalobcu rozhodol okresný súd uznesením č. k. 11Csp/86/2017-60 o pripustení vstupu spoločnosti BENCONT COLLECTION, a.s. do konania namiesto žalobcu.

13. Po právnej stránke posúdil okresný súd vzťah sporových strán založený zmluvou zo dňa 04. 07. 2013 ako vzťah zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere v zmysle zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch, keďže právny predchodca žalobcu konal pri uzatváraní zmluvy v rámci predmetu svojho podnikania, keď žalovanej poskytol pôžičku a spotrebiteľka, teda žalovaná, nekonala v rámci svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. Na uvedenú zmluvu bolo nevyhnutné aplikovať ustanovenie § 9 uvedeného zákona, a to v znení účinnom ku dňu 04. 07. 2013. V zmysle § 9 ods. 2 písm. k/ daného predpisu bol povinnou náležitosťou zmluvy o spotrebiteľskom úvere údaj o výške, počte, termínoch splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, príp. poradie, v ktorom sa budú splátky priradovať k jednotlivým nesplateným zostatkom s rôznymi úrokovými sadzbami spotrebiteľského úveru na účely jeho splatenia.

14. Z obsahu predloženej zmluvy je zrejmé, že táto vymedzila výšku úveru, výšku splátok, termíny splatnosti, ako aj sadzby ročnej percentuálnej miery nákladov a priemernej ročnej percentuálnej miery nákladov. Výška splátky úveru predstavovala 39,- eur, avšak daná suma nie je členená v zmysle spomínaného ustanovenia § 9 ods. 2 písm. k/ zákona o spotrebiteľských úveroch. Zmluva neobsahovala priamo v texte štruktúrované spresnenie jednotlivých zložiek danej splátky, a to rozčlenením na istinu, poplatky a úroky, čo malo za následok posúdenie úveru ako bezúročného a bez poplatkov (§ 11 ods. 1 písm. b/ zákona č. 129/2010 Z. z.).

15. V tejto súvislosti považoval okresný súd vzhľadom na obsah rozhodnutia Súdneho dvora EÚ C-42/15 venovať pozornosť argumentácii tejto súdnej autority, a to v kontexte naznačeného výkladu ustanovenia § 9 ods. 2 písm. k/ zákona č. 129/2010 Z. z. Predovšetkým bolo nevyhnutné posúdiť, či závery prijaté Súdnym dvorom EÚ vo vzťahu k otázke štruktúry splátok v zmluve o spotrebiteľskom úvere možno aplikovať na danú vec.

16. Súdny dvor na základe prejudiciálnych otázok položených Okresným súdom Dunajská streda okrem iného v rozhodnutí uviedol, že článok 10 ods. 2 písm. h/ a i/ Smernice (pozn. Smernice Európskeho parlamentu a Rady 2008/48/ES o zmluvách o spotrebiteľskom úvere a o zrušení smernice Rady 87/102/EHS) sa majú vykladať v tom zmysle, že zmluva o úvere na dobu určitú stanovujúca amortizáciu istiny po sebe nasledujúcimi splátkami nemusí vo forme amortizačnej tabuľky spresňovať, aká časť každej splátky bude započítaná na vrátenie tejto istiny. Tieto ustanovenia v spojení s článkom 22 ods. 1 tejto Smernice bránia tomu, aby členský štát stanovil takúto povinnosť vo svojej vnútroštátnej právnej úprave.

17. Článok 23 Smernice sa má vykladať v tom zmysle, že nebráni tomu, aby členský štát vo svojej vnútroštátnej právnej úprave stanovil, že v prípade, ak zmluva o úvere neobsahuje všetky náležitosti uvedené v článku 10 ods. 2 tejto Smernice, táto zmluva sa bude považovať za zmluvu o úvere bez úrokov a poplatkov, pokiaľ ide o okolnosť, ktorej neuvedenie môže spochybniť možnosť spotrebiteľa posúdiť rozsah svojho záväzku.

18. Na tomto mieste sa žiada zdôrazniť, že Súdny dvor EÚ poskytuje výlučne výklad európskej legislatívy, nie vnútroštátneho práva, teda v danom prípade nevykladal zákon č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a jeho relevantné ustanovenia (§ 9), ale smernicu Európskeho parlamentu a Rady č. 2008/48/ES o zmluvách o spotrebiteľskom úvere a o zrušení smernice Rady 87/102/EHS.

19. Niet žiadnych pochybností, o tom, že slovenský zákon ide nad rámec smernice č. 2008/48/ES a celkom jednoznačne požaduje, aby zmluva o spotrebiteľskom úvere definovala tak splátky istiny, ako aj splátky úrokov a splátky iných poplatkov. Ak by slovenský zákonodarca chcel vyjadriť to isté, čo požaduje smernica č. 2008/48/ES, (ktorá navyše obsahuje požiadavku tzv. úplnej harmonizácie, teda zákaz odchýlenia od ustanovení smernice vo vnútroštátnom práve), je zrejmé, že by použil takú istú terminológiu ako používa smernica. Avšak slovenský zákonodarca takúto terminológiu nepoužil, ale k termínu „splátky“ pridal slová „istiny, úrokov a iných poplatkov“ (§ 9 ods. 2 písm. k/ zákona č. 129/2010 Z. z. v znení účinnom k 04. 07. 2013). K výkladu tohto ustanovenia zákona existuje konštantná judikatúra

slovenských súdov, v zmysle ktorej sa má toto ustanovenie vykladať tak, že zmluva musí obsahovať vyjadrenie splátok istiny, splátok úrokov a splátok poplatkov, inak sa úver v zmysle § 11 ods. 1 písm. b/ zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch považuje za bezúročný a bez poplatkov.

20. Smernica EÚ, ktorá bola zjavne implementovaná do nášho právneho poriadku nad jej rámec a v rozpore s ustanovením o úplnej harmonizácii, nemôže mať priamy účinok, teda zakladať práva a povinnosti priamo sporovým stranám - pôsobiť horizontálne. Teória a prax Súdneho dvora EÚ vychádza z premisy, že takáto situácia môže následne viesť k použitiu tzv. eurokonformného výkladu vnútroštátnej normy (tzv. nepriamy účinok smernice), ktorý má však svoje medze už judikované rovnako Súdny dvorom EÚ.

21. V zmysle ustálenej judikatúry Súdneho dvora EÚ je rozsah nepriameho účinku smerníc spočívajúci v eurokonformnom výklade vnútroštátnej regulácie vyjadrený jednak právom EÚ, jednak právom vnútroštátnym. Spolupôsobenie týchto dvoch právnych poriadkov sa prejavuje nasledovne: musí ísť o výklad v čo najväčšej možnej miere v zmysle znenia a účelu/cieľa smernice, musí ísť o výklad za použitia vnútroštátnym poriadkom a probovaných výkladových metód (jazykovým logicky, systematickým, historickým, teleologickým výklad), nesmie sa jednať o výklad contra legem a nesmú byť porušené všeobecné právne zásady.

22. Súdny dvor medze nepriameho účinku smernice prehľadne zhrnul vo veci Adeneler, C-212/04 zo 4. júla 2006, keď uviedol, že „povinnosť vnútroštátneho sudcu odvolávať sa na obsah smernice pri výklade a uplatňovaní relevantných ustanovení vnútroštátneho práva je obmedzená všeobecnými zásadami práva, najmä právnou istotou a zákazom retroaktivity, a nemôže slúžiť ako základ pre výklad contra legem vnútroštátneho práva“.

23. Vzhľadom na explicitné znenie zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch v časti povinnosti členenia splátok na splátky istiny, splátky úrokov a splátky poplatkov, ak by vnútroštátny súd po rozsudku Súdneho dvora EÚ C 42-15 vyložil toto ustanovenie eurokonformne tak, že zmluva nemusí obsahovať členenie splátok na splátky istiny, úrokov a iných poplatkov, prípadne v otázke, kedy je zmluva o úvere bezúročná a bez poplatkov, doslova by „zlomil“ vnútroštátne právo a toto vnútroštátne právo by nahradil smernicou EÚ (čo je postup typický pre priamy účinok). Nakoľko sa ale jedná o spory medzi jednotlivcami, priamy účinok smernice je vylúčený (teda môžeme uvažovať iba o účinku nepriamom) a naznačený postup nebude možný, pretože by sa jednalo o výklad práva contra legem.

24. Žiada sa uviesť, že výklad zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch nemôže narúšať všeobecné právne zásady, najmä zásadu právnej istoty. Pojem právnej istoty je v slovenskom Civilnom sporovom poriadku vyjadrený v článku 2 ods. 2 ako „stav, v ktorom každý môže legitímne očakávať, že jeho spor bude rozhodnutý v súlade s ustálenou rozhodovacou praxou najvyšších súdnych autorít; ak takej ustálenej rozhodovacej praxe niet, aj stav, v ktorom každý môže legitímne očakávať, že jeho spor bude rozhodnutý spravodlivo“. Ustálená judikatúra slovenských súdov podala (a aj podáva) stabilný výklad ustanovenia zákona ohľadom potreby štruktúrovania splátok spotrebiteľského úveru (napr. rozsudok Krajského súdu v Trenčíne sp. zn. 6Co/642/2014, rozsudky Krajského súdu v Žiline sp. zn. 11Co/256/2013, sp. zn. 6Co/30/2017, rozsudok Krajského súdu v Trnave sp. zn. 25Co/21/2015, rozsudok Krajského súdu v Prešove sp. zn. 6Co/243/2014, rozsudok Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 12Co/47/2015) a na jej prelomenie niet žiadneho dôvodu. Na to, aby bolo možné vykladať zákon v súlade so smernicou, by bolo potrebné zákon č. 129/2010 Z. z. novelizovať a zosúladiť s textom smernice, inak by sa jednalo o výklad práva contra legem a bola by porušená zásada právnej istoty.

25. Vzhľadom na uvedené závery, keďže okresný súd považoval poskytnutý spotrebiteľský úver za bezúročný a bez poplatkov, priznal žalobcovi len časť pohľadávky zodpovedajúcu nezaplatenej istine v sume 272,04 eur (úver vo výške 400,- eur mínus splatené finančné prostriedky žalovanou v sume 127,96 eur).

26. Vzhľadom na to, že si žalobca uplatnil v spore aj úroky z omeškania, postupoval okresný súd v zmysle § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka v spojení s § 3 nariadenia vlády SR č. 87/1995 a priznal žalobcovi aj nárok na zaplatenie úrokov z omeškania vo výške platnej v prvý deň omeškania (17. 05. 2014 - deň nasledujúci po tom, čo sa úver stal predčasne splatným), t.j. 5,25% ročne.

27. Pokiaľ ide o zvyšnú časť uplatneného nároku, tento súd ako nedôvodný zamietol.

28. O nároku na náhradu trov konania súd rozhodol podľa § 255 ods. 2 a § 262 ods. 1 CSP, pričom vychádzal z čiastočného úspechu žalobcu v spore. Tento dosiahol úspech rozsahu 78,29%, úspech žalovaného predstavoval 21,71%, z čoho vyplýva čistý úspech žalobcu v rozsahu 56,58%.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať v lehote 15 dní od jeho doručenia odvolanie na Okresnom súde Liptovský Mikuláš. Odvolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané. O odvolaní rozhodne Krajský súd v Žiline.

Podľa § 363 CSP, sa v odvolaní popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Podľa § 364 CSP rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Podľa § 365 ods. 1 Civilného sporového poriadku, odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa zákona č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti v znení neskorších predpisov.